

Respect pentru oameni și cărți

SAGA FAMILIEI COURTNEY

- Festinul leilor
- Sunetul tunetului
- Sanctuarul
- Tărâmul în flacări
- Puterea sabiei
- Furia
- Vulpea aurie
- Vremea morții
- Păsări de pradă
- Musonul
- Orizontul albastru
- Triumful soarelui

SERIA EGIPTUL ANTIC

- Războinicu Nilului
- Ultimul papirus
- Magul
- Căutarea
- Zeul deșertului

ALTE TITLURI:

- În pericol
- Hector Cross

WILBUR SMITH

ASSEGAI

Pe 9 august 1906 avea loc a patra aniversare a încoronării lui Edward al VII-lea, regele Regatului Unit și al Dominionelor Britanice și împărat al Indiei. Dintr-o coincidență, era și ziua de naștere a unuia dintre cei mai loiali supuși ai Maiestății Sale, care împlinea nouăsprezece ani, locotenent secund Leon Courtney de la Compania C, Batalionul al treilea, Primul Regiment, Pușcașii Africani ai Regelui – sau regimentul KAR, după cum era cunoscut de toată lumea. Leon își petrecea ziua de naștere vânând rebeli *nandi* de-a lungul povârnișului Văii Marelui Rift, în interiorul minunatei bijuterii a imperiului, Africa Orientală Britanică.

Nandi era un popor războinic, care se răzvrătea deseori, sfidând autoritățile. Acest lucru se întâmpla de aproximativ zece ani, de când vraciul și profetul lor suprem prorocise că un șarpe mare și negru avea să se furișeze prin terenurile lor tribale, suflând foc și fum, și să aducă moarte și dezastru tribului. Când administrația colonială britanică începuse să instaleze calea ferată, care era planificată să ajungă de la portul din Mombasa, de la Oceanul Indian, până pe malurile lacului Victoria, mergând aproape 960 de kilometri în interiorul continentului, poporul *nandi* văzuse cum se adeverește profetia grozavă, iar cărbunii rebeliunii se aprinseră din nou. Arseseră și mai aprig când capătul căii ferate ajunsese la Nairobi, apoi începuse să ia spre vest, prin Valea Riftului și ținuturile tribale *Nandi*, în jos, spre lacul Victoria.

Când colonelul Penrod Ballantyne, ofițerul care comanda regimentul KAR, primise ordinul de deplasare de la

guvernatorul coloniei, care îl informa că tribul se ridicase iar și că ataca avanposturile guvernamentale izolate aflate de-a lungul
Respect pentru oamenii săi
rutei propuse pentru calea ferată, remarcase cu exasperare:

– Ei bine, se pare că va trebui să-i ciomăgim din nou, de data asta zdravăn.

Și le ordonase soldaților din Batalionul al treilea aflați în barăcile lor din Nairobi să plece și să facă exact acest lucru.

Dacă ar fi avut de ales, Leon Courtney ar fi optat pentru altceva în ziua aceea. Cunoștea o Tânără doamnă al cărei soț fusese ucis destul de recent de un leu dezlănțuit, în *shamba* lor de cafea din Dealurile Ngong, la câțiva kilometri în afara capitalei coloniei, Nairobi. Fiind un călăreț neînfricat și un bun aruncător al mingii, Leon fusese invitat să joace la numărul unu în echipa de polo a soțului ei.

Desigur, ca Tânăr subaltern, el nu își permitea să parieze 250 de lire, dar unii dintre membrii clubului cu dare de mână ar fi fost încântați să îl sponsorizeze.

Leon avea anumite privilegii fiind membru al echipei soțului ei mort – sau cel puțin aşa se convinse singur: după ce avea să treacă o perioadă de timp decentă, iar văduva să își revină din cele mai aprige chinuri ale doliului, el avea să vină în *shamba* ca să îi ofere alinare și să o asigure de respectul său.

Dar băgase de seamă recunoscător că ea își revenise remarabil după pierderea sa. Chiar și în hainele de doliu, Leon o găsea mai atrăgătoare decât pe oricare altă doamnă pe care o cunoștea.

Atunci când Verity O’Hearne – pentru că acesta era numele doamnei – ridică privirea spre Tânărul chipeș, purtând cea mai bună uniformă a sa, văzu în trăsăturile lui atrăgătoare și în privirea candidă o inocență și o râvnă ce treziră în ea puternic instinctul feminin, pe care la început îl considerase matern. Pe veranda lată și umbroasă a casei, îi servi ceai și sandvișuri cu pastă de anșoa Gentleman’s Relish. La început, Leon fu stânenit și timid în prezența ei, dar ea fu amabilă și îl atrase abil, vorbind cu un ușor accent irlandez care îl încânta. Ora trecu foarte iute.

Când se ridică să plece, ea îl conduse până la ieșire și îi oferi mâna la despărțire.

– Te rog să mai vii, locotenente Courtney, dacă ești vreodată prin apropiere. Uneori, singurătatea mi se pare o povară prea grea.

Voceea ei era joasă și melodioasă, iar mâna ei, micuță și moale ca mătasea.

Fiind cel mai Tânăr ofițer din batalion, îndatoririle lui Leon erau multe și împovărătoare, așa că abia după aproape două săptămâni reușí să îi onoreze invitația. După ce termina căiul și sandvișurile, ea îl conduse în casă pentru a-i arăta puștile de vânătoare ale soțului ei, pe care dorea să le vândă.

– Soțul meu nu mi-a lăsat prea mulți bani, așa că, din păcate, sunt forțată să găsesc un cumpărător pentru ele. Speram că dumneata, un soldat, mă poate ajuta să îmi fac o idee despre cât valorează.

– Aș fi încântat să vă ajut în orice fel posibil, doamnă O’Hearne.

– Ești atât de amabil! Simt că ești prietenul meu și că pot să am încredere totală în dumneata.

El nu găsi cuvinte ca să îi răspundă. În schimb, privi supus în ochii ei mari și albaștri, pentru că era complet vrăjit de ea.

– Pot să îți spun Leon? întrebă ea și, până ca el să îi răspundă, izbucni în hohote de plâns. O, Leon! Sunt atât de dezolată și de singură, zise ea lăsându-i-se în brațe.

El o ținu la pieptul său. Părea singura cale de a o consola. Era usoară ca o păpușă și își lăsa capul frumos pe umărul lui, întorcându-i îmbrățișarea cu entuziasm. Mai târziu, Leon încercă să recreeze exact ce se întâmplase mai departe, dar totul nu era decât o ceată fericită. Nu își amintea cum ajunsese în camera ei. Patul avea un cadru mare din alamă și, în timp ce stăteau întinși împreună pe saltea de pene, Tânără văduvă îi arătase o bucată de paradis și îi schimbase pentru totdeauna punctul pe care se sprijinea întreaga lui existență.

Acum, câteva luni mai târziu, în căldura strălucitoare a Văii Riftului, în timp ce își conducea detașamentul de șapte *askari*, trupe tribale recrutate local, în dispunere extinsă cu baionetele fixate prin plantația luxuriantă de bananieri ce încunjoară clădirile sediului comisarului de district la Niombi, Leon nu se gândeau atât de mult la îndatoririle sale, cât la pieptul lui Verity O'Hearne.

Pe flancul stâng, sergentul Manyoro își plesni cerul gurii cu limba. Leon se smulse din budoarul lui Verity și se întoarse în prezent, înghețând pe loc la auzul avertismentului subtil. Mintea lui cutreierase și fusese distras de la datoria sa. Fiecare nerv din trupul său se încordă, ca un fir de pescuit tras de un marlin greu, în apele adânci și albastre ale Canalului Pemba. Își ridică mâna dreaptă în comandă de oprire și linia de *askari* înlemnii în lateralele sale. Privi cu coada ochiului spre sergentul său.

Manyoro era un *morani* din tribul Masai și un membru respectat al comunității sale. Avea mult peste un metru optzeci, dar, cu toate astea, era suplu și grădios ca un toreador, purtându-și uniforma kaki și fesul cu ciucuri și pompon cu fiecare centimetru al corpului său de războinic african. Când simți privirea lui Leon asupra sa, își ridică bărbia.

Leon urmări direcția și văzu vulturii. Erau doar doi, cu aripile întinse, dând ocol acoperișurilor *boma*, stația administrativă guvernamentală districtuală din Niombi.

— Rahat și corupție! șopti încet Leon.

Nu se așteptase la probleme: se raportase că centrul insurecției se afla la 112 kilometri spre vest. Acest avanpost guvernamental era în afara limitelor tradiționale ale ținuturilor tribale Nandi. Era teritoriu Masai. Lui Leon î se ordonase doar să întăreasă *boma* guvernamentală cu cei cățiva oameni ai săi, astfel încât să prevină orice tentativă a insurecției de a avansa peste limitele tribale. Acum părea că tocmai asta se întâmplase.

Comisarul districtului la Niombi era Hugh Turvey.

Leon îi întâlnise pe el și pe soția lui la balul Clubului Coloniștilor, în Nairobi, în Ajunul Crăciunului. Era doar cu patru sau cinci ani mai vîrstnic decât Leon, dar era singurul însărcinat cu un teritoriu de mărimea Scoției. În plus, deja căștigase reputația unui om de cuvânt, care nu-și lăsa *boma* să fie surprinsă de vreun grup de rebeli. Dar păsările care dădeau roată erau un semn rău, prevestitorii morții.

Leon le făcu semn cu mâna *askarilor* lui, indicându-le să încarce, apoi piedica puștilor se auziră la unison în timp ce gloantele de .303 erau introduse pe țevile lungi ale armelor Lee-Enfield. Încă un semn cu mâna și toți înaintară cu precauție în formăție de atac.

Doar două păsări, se gândi Leon. Ar fi putut să fie rătăcite. Ar fi fost mai multe dacă... Auzi de deasupra fălfăitul zgomotos al aripilor grele și încă un vultur se ridică din spatele bananierilor. Leon simți fiori de groază. Dacă păsările stăteau acolo, însemna că în preajmă era carne, carne moartă.

Dădu din nou semnalul de oprire. Arătând cu degetul spre Manyoro, înaintă singur, cu acesta în urma lui. Chiar dacă apropierea lui era tacută și discretă, reuși să alarmeze mai multe păsări necrofage. Acestea se ridică pe rând, cu aripile biciuind, spre cerul albastru, pentru a se alătura norului spiralat al suratelor lor.

Leon trebu de ultimul bananier și se opri din nou la marginea terenului de paradă.

În față străluceau pereții din cărămidă de pământ din *boma*, cu stratul lor exterior de var. Ușa de la intrarea în clădirea principală era larg deschisă. Veranda și suprafața de lut copță a terenului de paradă erau pline de bucăți de mobilă și documente guvernamentale oficiale. *Boma* fusese asediată. Hugh Turvey și soția sa, Helen, zăcea întinsă pe jos. Erau goi, iar cadavrul fiicei lor de cinci ani zacea lângă ei. Fusese înjunghiată o dată în piept cu o lamă lată, numită *assegai*. Trupul ei mic se scursește de sânge prin rana imensă, aşa că pielea îi era albă ca sarea în

soarele strălucitor. Părintii săi fuseseră crucificați. Țăruși ascuțiti din lemn le fuseseră bătuți în picioare și în mâini, ţintindu-i în suprafață de lut.

„Deci războinicii *nandi* au învățat în sfârșit ceva de la misionari“, se gândi Leon cu amărăciune. Aruncă o privire lungă spre marginea terenului de paradă, în căutarea oricărui semn cum că atacatorii ar fi putut fi încă în apropiere. Când fu sigur că plecaseră, înaintă din nou, păsind cu grija printre resturi. Când se apropie mai mult de cadavre, văzu că Hugh fusese castrat cu cruzime și că sânii lui Helen fuseseră tăiați. Vulturii măriseră rănilor. Fălcile celor două cadavre fuseseră întinse mult, cu câțiva cepi din lemn. Leon se opri lângă ele și le privi cu groază.

— De ce au gurile larg deschise? întrebă el în swahili, când sergentul său veni lângă el.

— I-au înecat, răspunse Manyoro încet, în aceeași limbă.

Leon văzu atunci că lutul de sub capetele lor era pătat, iar lichidul vărsat se uscase. Apoi observă că nările le fuseseră astupate cu bile din lut –forțându-i să își tragă ultimele respirații pe gură.

— Înecați? Leon clătină din cap, nevenindu-i să creadă. Apoi, brusc, își dădu seama că mirosul ascuțit ca de amoniac era de urină. Nu!

— Da, spuse Manyoro. Este unul dintre lucrurile pe care războinicii *nandi* le fac dușmanilor lor. Urinează în gurile lor deschise până când se înecață. *Nandi* nu sunt bărbați, sunt babuini.

Disprețul și dușmânia lui tribală erau evidente.

— Aș vrea să-i găsesc pe cei care au făcut asta, mormăi Leon, dezgustul făcând loc furiei.

— Îi vei găsi. N-au ajuns departe.

Leon își mută privirea de la măcelul oribil spre culmile povârnișului aflat la 300 de metri deasupra lor. Își ridică pălăria și își stergă sudoarea de pe frunte cu dosul mâinii în care avea revolverul de serviciu Webley. Cu un efort vizibil, reuși să își controleze emoțiile, apoi privi din nou în jos.

— Mai întâi trebuie să îi îngropăm pe acești oameni, îi spuse lui Manyoro. Nu putem să-i lăsăm pradă păsărilor.

Percheziționară cu precauție clădirile și le găsiră părăsite. Părea că personalul guvernamental fugise la primul semn de pericol. Apoi Leon îl trimise pe Manyoro, împreună cu trei *askari*, să cerceteze amănunțit plantația de bananieri și să asigure perimetruul exterior al *boma*.

În timp ce aceștia erau ocupați, el se întoarse la casa familiei Turvey, o colibă mică aflată în spatele blocului de birouri. Fusese și ea asediată, dar găsi într-un dulap o grămadă de cearșafuri care fuseseră omise de hoți. Le adună sub braț și le duse afară. Scoase țărușii cu care soții Turvey fuseseră ţintuiți în pământ, apoi și cepii de lemn din gură. Mulți dinti le erau rupti și aveau buzele strivite. Leon își udă batista cu apă din canistră și le curăță fețele de sânge uscat și de urină. Încercă să le așeze brațele pe lângă corp, dar se întepeniseră după *rigor mortis*. Apoi infășură cadavrele în cearșafuri.

Pământul din plantația de bananieri era moale și umed după ploaia recentă. În timp ce el și câțiva *askari* rămaseră de pază pentru a preîntâmpina un alt eventual atac, alții patru se duseră să sape un mormânt pentru întreaga familie.

• • •

Pe înălțimile povârnișului, exact sub limita cerului și ascunși de un mic petic de tufe de orice privitor de dedesubt, trei bărbați se sprijineau în sulițele lor de război, stând ușor în echilibru pe un singur picior, în poziția de odihnă a berzei. În fața lor, fundul Văii Riftului era o câmpie vastă, o pășune maronie presărată cu zone pline de tufișuri, arbuști și arbori de acacia. În ciuda aspectului lor uscat, ierburile erau bune pentru păscut, fiind foarte apreciate de *masai*, care își mânau acolo vitele cu coarne lungi și cocașă.

Totuși, de la cea mai recentă rebeliune *nandi*, ei își conduceaseră turmele spre o zonă mai sigură, aflată mult mai departe spre sud. *Nandi* erau hoți célébri de vite.

Această parte a văii fusese lăsată pentru vânatul sălbatic, care cutreiera în număr mare câmpia, cât vedea cu ochii. În depărtare, zebrele erau la fel de cenușii precum norii de praf pe care îi ridicau atunci când galopau speriate în fața oricărui pericol detectat; kongonii, antilopele gnu și bivolii păreau niște pete întunecate în paisajul auriu. Gâțurile lungi ale girafelor, drepte ca niște stâlpi de telegraf, se vedeaau pe deasupra vârfurilor plate ale arborilor de acacia, iar antilopele se zăreau ca niște incerte pete crem, dansând și strălucind în căldură. Ici și colo, corpuri masive – ce păreau o rocă vulcanică neagră – se mișcau greoi printre celelalte animale, ca niște vase pe ocean traversând bancuri uriașe de sardine. Erau măretele pachiderme: rinocerii și elefanții.

Era o scenă primitivă și copleșitoare prin grandoarea și abundența sa, dar pentru cei trei privitori era ceva obișnuit. Interesul lor se concentra spre micul grup de clădiri aflate exact sub ei. Un izvor ce curgea la poalele peretelui povârnișului întreținea peticul de verdeată care încoraja grupul de clădiri guvernamentale *boma*.

Cel mai bătrân dintre cei trei bărbați purta o fustă de cozi de leopard și o căciulă din aceeași blană aurie cu pete negre. Aceasta era ținuta regală a vraciului suprem al tribului Nandi. Numele lui era Arap Samoei și, timp de zece ani, conduse rebeliunea împotriva invadatorilor albi și a mașinilor lor infernale, care amenințau să pângărească terenurile tribale sacre ale oamenilor săi. Fețele și trupurile bărbaților de lângă el erau pictate pentru război: aveau ochii încercuți cu ocru, o dungă pictată pe nas, iar obrajii aveau linii de aceeași culoare. Piepturile lor goale erau punctate cu verde ars, într-un mod care simula penajul de biblică. Fustele erau făcute din piei de gazelă, iar ornamentele pentru cap erau realizate din blană de genete și maimuță.

– *Mzungu* și cainii *masailor* bastarzi au căzut bine în capcană, spuse Arap Samoei. Speram la mai mult, dar șapte *masai* și un *mzungu* vor fi o pradă bună.

– Ce fac? întrebă căpitanul *nandi* de lângă el, ferindu-și privirea de lumina soarelui în timp ce se uita în jos, spre panta abruptă.

– Sapă o groapă pentru mizeria albă pe care le-am lăsat-o, spuse Samoei.

– E timpul să îi atacăm cu sulitele? întrebă al treilea războinic.

– E timpul, răsunse vraciul suprem. Dar păstrați-l pe *mzungu* pentru mine. Vreau să-i tai boașele cu propria mea lamă. Voi prepara din ele un leac puternic.

Atinsе plăseaau *panga*-ului de pe cureaua din piele de leopard. Era un cuțit cu o lamă scurtă, grea, arma preferată de *nandi* pentru luptele de aproape.

– Vreau să îl aud cum tipă ca un porc în fâlcile unui leopard când îi voi tăia bărbăția. Cu cât tipă mai tare, cu atât leacul va fi mai puternic.

Se întoarse și se apropie de marginea peretelui aspru de rocă, apoi privi în jos, spre fâșia de pământ arid din spatele acestuia. Răbdători, războinicii se aşeză pe vine în iarbă scundă, în ordinea rangului. Samoei ridică pumnul strâns, iar războinicul *impi* care aștepta se ridică în picioare, fără să scoată niciun sunet care le-ar fi dezvăluit prezența.

– Fructul e copt! strigă Samoei.

– Este gata pentru lamă! aprobară războinicii la unison.

– Să mergem la recoltă!

• • •

Mormântul era gata, așteptând să-și primească darul. Leon îi făcu semn lui Manyoro, care le dădu un ordin tăcut oamenilor

săi. Doi săriră în groapă, așteptând să preia de la ceilalți cadavrele înfășurate. Întinseră cele două forme ciudate una lângă alta pe fundul mormântului, cu cea mică între ele, un grup umil și patetic, unit pentru totdeauna în moarte.

Apoi Leon își scoase pălăria și se lăsă într-un genunchi la marginea mormântului. Manyoro le comandă oamenilor săi din micul detașament să se alinieze în spatele lui, cu puștile la umăr. Leon începu să rostească rugăciunea Domnului. *Askarii* nu înțelegeau cuvintele, dar cunoșteau semnificația acestora, pentru că le mai auziseră și lângă alte morminte.

– Pentru că a Ta este împărația, puterea și slava, acum și pururi și în vecii vecilor, amin! sfârși Leon și, când începu să se ridice, înainte să se îndrepte complet, liniștea grea a după-amiezii africane fierbinți fu spartă de un zgomot asurzitor de urlete și tipete.

Lăsă mâna pe tocul pistolului Webley pe care îl ținea la cureaua Sam Browne și privi scurt în jurul său.

Din frunzișul des al bananierilor apăru o masă de trupuri lucioase de sudoare. Veneau din toate părțile, sărind, săltând și amenințând cu armele. Lumina soarelui lucea pe lamele sulișelor și pe *panga*. Băteau în scuturile din piele cu bețele, sărind în aer în timp ce se năpustea spre micul grup de soldați.

– La semnalul meu! strigă Leon. Așezați-vă la semnalul meu! Armați! Armați! Armați!

Askarii reacționară cu o precizie îndelung exersată, formând un cerc strâns în jurul lui, cu puștile la umăr și cu baionetele îndreptate în afară. Evaluând rapid situația, Leon văzu că grupul lui era complet înconjurat, cu excepția laturii celei mai apropiate de clădirea principală *boma*. Formația *nandi* se despărțise probabil în timp ce îi înconjura, lăsând liber un spațiu îngust în linia proprie.

– Începeți tragedia! strigă Leon, iar zgomotul celor sapte puști fu aproape înecat în hărmălaia de strigăte și de bătăi de scuturi.

Văzu un singur *nandi* la pământ, un șef de trib care purta fuste și ornamente pentru cap din piei de maimuțe Colobus. Capul îi fusese împins pe spate de glonțul greu de plumb și țesutul însângerat erupsese într-un nor la baza craniului. Leon știu cine trăsese: Manyoro era un țintăș expert, iar Leon îl văzuse izolându-și victimă și trăgând apoi hotărât. Când căpetenia căzu la pământ, țipătul de furie al unui vraci îmbrăcat în piei de leopard îi făcu pe atacatori să strângă rândurile și să se repeadă în față din nou. Leon își dădu seama că vraciul era probabil liderul insurecției, Arap Samoei însuși. Trase două focuri rapide spre el, dar distanța era de peste cincizeci de pași, iar Webley-ul cu țeavă scurtă era o armă de mică distanță. Niciun glonț nu avu efect.

– La semnalul meu! strigă Leon din nou. Formație, aproape! Urmați-mă!

Îi conduse alergând prin spărtura îngustă din linia *nandi*, îndreptându-se direct spre clădirea principală. Mica bandă de siluete îmbrăcate în kaki ieși înainte ca războinicii *nandi* să se năpusteaască din nou, tăindu-le calea cu toții. Ambele părți fură instantaneu angrenate într-o luptă corp la corp.

– Atacați-i cu baioneta! urlă Leon, apoi trase cu Webley-ul spre chipul schimonosit din față lui.

Când bărbatul căzu, un altul apăru imediat în spatele lui. Manyoro își înfipse baioneta lungă în pieptul lui și sări peste trup, scoțând lama din mers. Leon îl urmă îndeaproape și uciseră împreună încă trei atacatori cu lama și gloanțele, apoi se desprinseră de grup și ajunseră pe treptele verandei. Acum erau singurii membri ai detașamentului rămași în picioare. Toți ceilalți fuseseră răpuși de suliș.

Leon urcă rapid pe verandă și intră în camera principală prin ușa deschisă. Manyoro o trânti în urma lor. Fiecare alergă la câte o fereastră, trăgând spre războinicii *nandi* care îi atacau. Focurile erau atât de precise, încât, în doar câteva secunde,